

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

PRIMER CEKUTA PROTI REPUBLIKI SLOVENIJI

(Pritožba št. 77796/01)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V primeru Cekuta proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija), ki zaseda v senatu, ki ga sestavljajo:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E.MYJER,

G. DAVID THOR BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V.BERGER, *kot zapisnikar Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 16. marca 2006,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 77796/01) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska državljanka, ga. Milena Cekuta (»pritožnica«), dne 26. novembra 2001 vložila na Sodišču, v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«).

2. Pritožnico je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bila dolžina sojenja pred domačim sodiščem, v katerem je bila stranka, prekomerna. Po vsebini se je prav tako pritožila tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s prekomerno dolžino postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 16. septembra 2003 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnica je bil rojena leta 1944 in živi v Grižah.

6. Dne 12. marca 1994 je pritožnico ugriznil pes, katerega lastnika sta bila M.D. in V.D.

7. Dne 17. januarja 1995 je pritožnica sprožila pravdni postopek zoper M.D. na Okrožnem sodišču v Celju in zahtevala odškodnino v znesku 3.400.000 slovenskih tolarjev (približno 14.170 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela.

Dne 24. avgusta 1995 je pritožnica vložila pripravljalni spis, v katerem je spremenila svoj zahtevek tako, da je zadeval samo V.D.

Dne 20. junija 1997 je vložila zahtevek za določitev datuma obravnave.

Od šestih obravnav, ki so bile sklicane med 26. februarjem 1996 in 18. majem 1998, so opravili samo prvo in zadnjo, ostale štiri pa so bile odloženje zaradi odsotnosti obtoženca.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, ki je ugodila pritožničinemu zahtevku, je bila pritožnici vročena 3. julija 1998.

8. Dne 8. julija 1998 sta se M.D. in V.D. pritožila na Višje sodišče v Celju.

Dne 28. oktobra 1999 je sodišče ugodilo pritožbi in vrnilo primer v ponovno sojenje sodišču prve stopnje.

9. Med postopkom ponovne proučitve je pritožnica med 2. avgustom 2000 in 10. marcem 2004 vložila devet pripravljalnih spisov.

Dne 12. novembra 2001 vložila zahtevek za določitev datuma za obravnavo.

Na štirih obravnavah med 13. septembrom 2000 in 2. junijem 2004 ni bila nobena odložena na zahtevo pritožnice.

Med postopkom je sodišče imenovalo tri izvedence in opravilo dve dodatni obravnavi na kraju dogodka.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožničinemu zahtevku, je bila pritožnici vročena 16. julija 2004.

10. Dne 22. julija 2004 se je pritožnica pritožila na Višje sodišče v Celju.

Dne 20. oktobra 2005 je sodišče zavrnilo pritožbo.

Sodba je bila pritožnici vročena 18. novembra 2005.

11. Dne 2. decembra 2005 je pritožnica na Vrhovno sodišče vložila pritožbo v zvezi s pravnimi vprašanji.

Postopek še traja.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

12. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega postopka. Člen 6 § 1 Konvencije se glasi:
»Pri uveljavljanju državljanskih pravic in dolžnosti....., je vsakdo upravičen do .... sojenja na sodišču v razumnem roku....«

13. Pritožnica se je po vsebini pritožila tudi, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:
« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

14. Vlada je navedla, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana.

15. Pritožnica je tej trditvi ugovarjala in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

16. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna primeroma *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh primerih je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade glede neizčrpanih notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v sodbi *Lukenda*, da je kršitev pravice do sojenja v razumnem času sistemski problem, ki izvira iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti sojenja.

17. V zvezi s predmetno zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi od Sodišča zahteval, da ga razlikuje od svoje uveljavljene sodne prakse.

18. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v okviru pomena člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nesprejemljiva iz kateregakoli drugega razloga. Zato jo je treba šteti za sprejemljivo.

B) Vsebina*1. Člen 6 § 1*

19. Upoštevano obdobje se je začelo dne 17. januarja 1995 na dan, ko je pritožnica sprožila postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju in se še ni končalo. Upoštevano obdobje je tako trajalo približno enajst let in dva meseca na treh stopnjah sojenja, zaradi vračanja primera v ponovno preučitev pa gre za pet stopenj.

20. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost dolžine postopka oceniti v luči okoliščin primera in glede na naslednje kriterije: zapletenost primera, ravnanje pritožnice in pristojnih organov in pomena zadeve za pritožnico v sporu (glej, med številnimi drugimi viri, *Frydender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

21. Sodišče po pregledu vsega posredovanega gradiva in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka prekomerno in da zahteva po »razumnem času« ni bila izpolnjena.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

22. Sodišče ponavlja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatrjevano kršitev zahteve iz člena 6 § 1 za sojenje v primeru v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in argumenti, ki jih je navedla Vlada, že zavrnjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, navedena zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v predmetni zadevi sprejelo drugačno odločitev.

23. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v predmetni zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v notranji zakonodaji, s katerim bi lahko pritožnica pridobila odločbo, ki bi podpirala njeno pravico v tem primeru do sojenja v razumnem času, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

24. Člen 41 Konvencije navaja:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitev Konvencije in njenih Protokolov, in če notranja zakonodaja visoke pogodbenice omogoča le dodelitev delne odškodnine, lahko Sodišče po potrebi zagotovi pravično zadoščenje oškodovani strani«.

A. Odškodnina

25. Pritožnica je zahtevala 15.000 evrov (EUR) za povrnitev nepremoženjske škode.

26. Vlada je takšni odškodnini ugovarjala.

27. Sodišče meni, da je pritožnica najverjetneje utrpela nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da ji iz tega naslova prisodi 3.200 EUR.

B. Stroški in izdatki

28. Pritožnica je poleg tega zahtevala okoli 1.740 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

29. Vlada je dokazovala, da je bil zahtevek previsok.

30. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnica upravičena do povrnitve stroškov in izdatkov le v toliko, v kolikor so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče je opozorilo, da je pritožničin odvetnik, ki je zastopal pritožnika tudi v primeru *Lukenda* (glej zgoraj), vložil skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev, v bistvu enake kot predmetna pritožba. V predmeti zadevi zato Sodišče meni, ob upoštevanju informacij, ki jih je pridobilo in navedenih kriterijih, da je primerno, da se pritožnici odobri vsota 1.000 EUR za postopke pred sodiščem.

C. Zamudne obresti

31. Sodišče meni, da je ustrezno, če zamudne obresti temeljijo na najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

SODIŠČE NA PODLAGI NAVEDENIH RAZLOGOV SOGLASNO

1. prizna pritožbo za sprejemljivo;

2. *odloča*, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. *odloča*, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije.

4. *odloča*,

(a) da mora obtožena država, v roku treh mesecev od dneva, ko postane sodba pravnomočna v skladu s členom 44 § 2 Konvencije, plačati pritožnici 3.200 EUR (tri tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) v zvezi s stroški in izdatki, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se bodo na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev do poravnave, plačevale enostavne obresti po najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke za vse zamudno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. *zavrača* ostale pritožnične zahteve za pravično zadoščenje.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 9. marca 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER

Zapisnikar

John HEDIGAN

Predsednik